

فوتبال انگلیس در تسخیر خارجی‌ها

انتشار يك گزارش جديد در پایتخت انگلیس، تاکیدی تازه بر این حقیقت دارد که مربیان خارجی شاغل در لیگ‌های فوتبال این کشور و بویژه لیگ برتر، اصلا به اندازه کافی بازیکنان انگلیسی برای تیم‌های خود نمی‌خرند و این عرصه را به تسخیر خارجی‌ها درآورده‌اند...

انتشار يك گزارش جديد در پایتخت انگلیس، تاکیدی تازه بر این حقیقت دارد که مربیان خارجی شاغل در لیگ‌های فوتبال این کشور و بویژه لیگ برتر، اصلا به اندازه کافی بازیکنان انگلیسی برای تیم‌های خود نمی‌خرند و این عرصه را به تسخیر خارجی‌ها درآورده‌اند. هرچند این حقیقت از قبل هم مشخص بود، اما ارقام حاصله و آنچه در گزارش جدید به آن اشاره شده، تکان‌دهنده است. نقل و انتقال‌های صورت گرفته در تابستان امسال و در 171#&؛ پیش‌فصل؛ لیگ انگلیس، 78 درصد بازیکنان خارجی را در بر می‌گرفته است و از 630 بازیکن حاضر در 20 تیم شاغل در لیگ برتر این کشور فقط 32 درصد واجد شرایط لازم برای عضویت در تیم ملی انگلیس هستند.

همان طور که از قبل حدس زده می‌شد صدرنشین فهرست مربیان خارجی کم‌توجه به بازیکنان بریتانیایی در میان باشگاه‌های لیگ برتر انگلیس آرسن ونگر است. طی 14 سال زمامداری این مربی فرانسوی در آرسنال فقط 9 درصد از خریدهای وی انگلیسی بوده‌اند و او سرآمد کسانی است که تیم‌های بریتانیایی را به باشگاه‌هایی چندملیتی تبدیل کرده‌اند. فرانسوی‌ها یعنی هموطنان ونگر در صدر فهرست‌های خرید او جای داشته‌اند، اما وی به سایر کشورها نیز بها داده و حتی در سال‌های اخیر از بازیکنان شرق اروپا (مثل ادواردو داسیلو کروات) غافل نمانده است. آفریقایی‌ها هم در تیم وی زیاد بوده‌اند (مثل حبیب کولوتوره که به منچستر سیتی رفت و امانوئل ابونگه ساحل عاجی که در آرسنال ماندگار شده است). ونگر در 6، 7 سال اخیر به کرات ترکیب‌هایی را به میدان فرستاده که صددرصد آن خارجی بوده‌اند و حتی يك بریتانیایی در میانشان دیده نمی‌شده است.

ورود انگلیسی‌ها ممنوع!

روزنامه سان که این گزارش را در یکی از شماره‌های اخیر خود به چاپ رسانده، همراه با آن کاریکاتوری دارد که ونگر را در مقابل رختکن آرسنال در شرایطی نشان می‌دهد که يك تابلوی حاوی جمله 171#&؛ ورود انگلیسی‌ها ممنوع!؛ در دست وی دیده می‌شود. در فهرست مربوط به چگونگی خریدهای مربیان شاغل در لیگ برتر انگلیس مارتین اونیل بیشترین بازیکنان انگلیسی را استخدام کرده است. او در اقدامی که کاملا در تضاد با کارهای سایر مربیان این لیگ و نوعی شنا کردن برخلاف جهت مسیر آب است 60 درصد خریدهایش بازیکنان بریتانیایی بوده‌اند. او در این مدت سرمربی لستر سیتی، استون ویلا و البته سلتيك اسکاتلند بوده است. پس از اونیل ایرلندی به تونی پولیس انگلیسی می‌رسیم که در 50 درصد موارد به بازیکنان انگلیسی روی آورده و الکس مک لیش اسکاتلندی با 45 درصد 171#&؛ خریدهای بریتانیایی؛ در این فهرست سوم است. این مربیان تیم‌هایی دارند که طبعاً بریتانیایی بازی می‌کنند و بر قدرت بدنی، بازی مستقیم، ارسال‌های بلند و قدرت سرزنی بسیار تاکید دارند و اغلب خشک و فاقد تکنیک بالا هستند و لابد جای تعجب ندارد که این دسته از این مربیان در عصر رواج فوتبال بین‌المللی حتی يك جام قابل ذکر هم طی مدت کار خود نبرده‌اند.

تنها و بی‌یاور

با این اوصاف نباید جای تعجب داشته باشد که فابیو کاپلو يك مرد تنها و بی‌یاور است و سرمربی ایتالیایی تیم ملی انگلیس کمترین کمک را از همکاران خود در باشگاه‌های این کشور دریافت می‌کند. درست است برخی انتخاب‌های معیوب و اسفبار دن فابیو (استقرار گلن جانسون در دفاع راست، رابرت گرین درون دروازه و گرت بری و جیمز میلر در بال چپ) نیز نقشی مهم در شکست اخیر تیم ملی انگلیس در جام جهانی آفریقای جنوبی داشتند، اما او همیشه می‌تواند ادعا کند که مربیان شاغل در لیگ برتر به هیچ روی تیم او را تقویت نمی‌کنند و از کمترین حمایت در این ارتباط برخوردار است.

تیم او در جام جهانی امسال، کلا بد بازی کرد و در مرحله گروهی فقط يك برد خفیف در برابر اسلوانی داشت و سرانجام در يك هشتم نهایی با باخت سنگین 1 - 4 تسلیم آلمان و حذف شد. به واقع کاپلو می‌تواند ادعا کند که مربیان سایر تیم‌های انگلیسی حتی برای کار خودشان نیز به بازیکنان بریتانیایی بها نمی‌دهند و حیطه کاری و چارچوب انتخاب او ناکافی و اندک است.

در برابر 77

دفاعیه کاپلو از عملکردش زمانی موجه‌تر به نظر می‌رسد که مطلع شویم در اسپانیا 77 درصد از بازیگران شاغل در لالیگا، اسپانیایی هستند و با این حساب اگر این کشو (و نه انگلیس) در جام جهانی اخیر به عنوان قهرمانی می‌رسد این دلیل صریح و مستقیم را دارد و باید پذیرفت که ناکامی انگلیس در تمامی ادوار اخیر جام جهانی از همین مساله تاثیر پذیرفته است. مساله به تعداد بازیکنان بومی و غیربومی مربوط و منحصر نمی‌شود و مربیان بخش مهم‌تری را تشکیل می‌دهند، زیرا آنها هستند که سیستم بازی تیم‌ها را شکل می‌دهند.

در لیگ دسته اول اسپانیا فقط 3 تیم مربیان خارجی دارند که 2 تا آرژانتینی و یکی هم يك پرتغالی بسیار خبرساز (خوزه مورینیو در

رنال مادید) هستند. با این اوصاف بدیهی است که اسپانیایی‌ها نه تنها به بازیگران خودشان بهای زیاد می‌دهند بلکه با به‌کارگیری مربیان بومی به آنها خط بازی لازم را هم ارزانی می‌دارند و کاری می‌کنند که آنان از آغاز با ارزش‌های بومی و محلی کشور خویش بازی کنند و با همان ارزش‌ها هم به پیش بروند و در درازمدت این سیستم جواب می‌دهد و ثمره آن ساخته شدن تیم ملی فعلی اسپانیا و قهرمانی آن در اروپا و سپس در جهان بوده است.

کار قابل فهم

مشابه این وضعیت در آلمان هم دایر است و بنابراین بیهوده نیست که این کشور هم در جام‌های جهانی اخیر به ترتیب دوم، سوم و باز هم سوم شده و در اروپا نیز نایب‌قهرمانی را به سال 2008 کسب کرده است، اما در انگلیس فقط 9 مربی از 20 مربی تیم‌های لیگ برتر انگلیس از همین کشور هستند و البته این با احتساب ملیت میک‌مک‌کارتی و کریس هاوتون است که به‌رغم تعلق داشتن به ایرلند جنوبی به دلیل سیستم حکومتی متفاوت این کشور با 4 کشور دیگر حاضر در شبه‌جزیره بریتانیایی به حساب نمی‌آیند. آیا باید از این که چرا آرسن ونگر در تمامی این سال‌ها بازیکنان فرانسوی‌زبان را برای آرسنال ارجح دانسته است، متعجب شد و آیا باید گفت که به چه سبب رافا بنیتس در دوران 6 ساله زمامداری‌اش در لیورپول این تیم را انباشته از خارجی‌ها و بویژه اسپانیایی‌زبان‌ها و اهالی آمریکای لاتین کرد؟

متهم کردن این‌گونه مربیان خارجی به فراموش کردن نیروهای بومی کاری آسان است، اما آیا رویکرد وسیع به نفرات داخلی وظیفه آنان است و یا مربیان بریتانیایی باید در این زمینه دست به کار شوند؟

خارجی‌ها حتی بیش از مربیان داخلی با این هدف صرف استخدام شده‌اند که برای تیم‌های خود جام و قهرمانی به ارمغان بیاورند و از آنها لزوماً کار و وظیفه‌ای در ارتباط با ارتقا بخشیدن ریشه‌ها و کلاس فوتبال داخلی همان کشور طلب نمی‌شود. از آنها فقط پیروزی طلب شده و نامدارانی مثل ونگر و مورینیو در گذشته نزدیک و آنچلوتی در حال حاضر در این زمینه بسیار موفق بوده‌اند و ویالی و بنیتس هم در این تعریف می‌گنجند. آنها با استفاده از بازیکنانی عمدتاً غیربریتانیایی به اهداف خود رسیده‌اند.

بدتر از همه این‌که بازیکنان انگلیسی به رغم تحویل دادن اندک نفرات برجسته‌ای در اندازه‌های لمپارد، جرارد و کول از جمع خود طی سال‌های اخیر، دستمزدی بیش از خارجی‌ها برای بازی در لیگ انگلیس طلب می‌کنند و این مساله هم بهانه کافی را به دست مربیان حاضر در این لیگ می‌دهد که از خیر جذب این نفرات بگذرند. وین رونی یک استثناست و اکثر انگلیسی‌هایی که بازیکنانی شاخص توصیف شده‌اند، در عمل فقط معمولی بوده‌اند. اگر بازیکنان انگلیسی آنقدر خوب بودند که ادعا می‌شود آنگاه در تیم‌های این کشور شامل تیم ملی نیز بیشتر به بازی گرفته می‌شدند و دلیل مستقیم حضور رو به کاهش انگلیسی‌ها در تیم‌های کشورشان ضعف آنان و نداشتن توان فنی لازم در دورانی است که فوتبال لاجرم رشد و حرکتی دائمی به سمت جلو داشته است.

کار بهتر، بهای کمتر

یک دلیل اصلی عدم رویکرد کافی به بازیکنان انگلیسی ظرف 15 سال اخیر تمایلات مربیان غیربریتانیایی شاغل در این لیگ است، اما حتی مربیان انگلیسی هم اغلب ترجیح داده‌اند با نیروهای غیربومی کار کنند، زیرا کیفیت کار بهتر با بهای استخدام کمتری داشته‌اند. فابیو کاپه‌لو که 2 سال و 9 ماه است در چنین محیطی کار می‌کند، باید تیم ملی انگلیس را در شرایطی قهرمان و صاحب فتوحات مورد نظر مردم انگلیس کند که همه چیز ضد او و امکانات در دسترس وی برخلاف آنچه تصور می‌شود، ناکافی است. او در نوع به‌کارگیری نیروها و نفرات موجود نیز همان‌طور که قبلاً نوشتیم، مقصر بوده اما تقصیرات اصلی‌تر و تاثیرگذارتر از جاهای دیگر می‌آید؛ از جاهایی که گزارش منتشره اخیر در لندن درخصوص بیلان کار مربیان لیگ برتر انگلیس و نوع رویکردهای آنان گویای آن است. متهم کردن آرسن ونگر و رافا بنیتس و همچنین مربیان سال‌های اخیر چلسی به پایه‌گذاری سقوط فوتبال ملی انگلیس از طریق انباشته کردن تیم‌های خود از نفرات خارجی و محدود کردن فضای رشد نیروهای بومی آسان‌ترین کار و سراسرترین نتیجه‌گیری است، اما آنها هم گاه به این سمت و سو کشیده شده و با دیدن ضعف انگلیسی‌ها چاره‌ای جز این رویکردها نداشته‌اند.

روزنامه تایمز لندن
مترجم: وصال روحانی